

Typ av möte: Seniorrådet

Mötesdatum: 2020-09-10

Närvarande: Karin Teljstedt (KD) ordförande
Helene Skantze (M) 1:e vice ordförande
Espen Bjordal (S) 2:e vice ordförande

Brita Nyman (PRO Fisksätra), Christel Widén (PRO Fisksätra), Monica Andersson (PRO Nacka), Kenneth Sjökvist (PRO Saltsjöbaden), Vera-Maj Torby (PRO Saltsjöbaden), Ola Karlsson (PRO Älta), Lennart Eriksson (SPF seniorerna Boo), Siw Embrén (SPF seniorerna Boo), Solveig Raaschou (SPF seniorerna Nacka), Lars Tornérhielm (SPF seniorerna Saltsjöbaden), Margaretha Hjelmstad (SPF seniorerna Älta), Sten Grack (Seniornet), Elisa Reinikainen äldreenheten, Ellinor Egefors enhetschef äldreenheten, Johanna Balic

1. Läget i Nacka gällande covid-19 sommaren 2020

Elisa Reinikainen, medicinsk ansvarig sjuksköterska, informerar om läget i Nacka gällande covid-19 sommaren 2020.

- Inga smittade i Covid-19 i våra vård- och omsorgsverksamheter i Nacka
- 183 personer har varit smittade i Covid-19 på särskilda boenden för äldre
- 69% av de smittade har tillfrisknat (jämfört med Sthlm region 58%)
- 30% av de smittade har avlidit (jämfört med Sthlm region 41%)

Beredskap inför hösten

- Bättre kunskap om sjukdomen
- Fungerande rutiner för att stoppa eventuellt smittspring
- Smittspårning, generös testning
- Fortsatt regelbunden information och utbildning till personalen
- God personalförsörjning, med möjlighet till återhämtning
- God tillgång till skyddsutrustning, tydliga rutiner
- Fortsatt krisledningssamverkan med regionen och inom kommunen

Aktuellt under hösten

- Analys om hur vi har hanterat krisen och om vården på säbo
- Besöksförbud säbo gäller till och med sista september, utredning om fortsättning pågår
- Flera studier har gjorts och är på gång om
  - vården vid Covid
  - avlidna med Covid

Christel Widen (PRO Fisksätra) framför att det har börjat diskuteras mer om att de äldre som har avlidit inte främst har avlidit på grund av covid-19 utan av andra anledningar. Detta är ju en konsekvens av att man är ganska gammal när man kommer till ett äldreboende och det är synd att man inte kan spendera den sista tiden på ett bättre sätt. Christel frågar varför färre har avlidit i Nacka i förhållande till Stockholm? Elisa Reinikainen svarar att hon har kontakt med alla äldreboenden i Nacka och meddelar att de inte har fått några klagomål eller avvikelser utan hennes uppfattning är att vi har haft väldigt bra vård i Nacka. Men å andra sidan har den läkarorganisationen många andra boenden i Stockholm, det är svårt att svara exakt på frågan. Christel Widén konstaterar att siffrorna är positiva och det är roligt.

Espen Bjordal (S), 2:e vice ordförande, funderar dels på det som diskuteras, om antalet döda och boenden, att det är många fler som drabbas indirekt av pandemin. Han har två funderingar. Dels om vi har börjat se konsekvenser av ensamheten och psykisk ohälsa? Han frågar vidare vad föreningarna arbetar med just nu, vilka utmaningar de har och vad föreningarna vill skicka med till oss som är politiker? Han önskar att få några inblickar i verkligheten.

Karin Teljstedt (KD), ordförande, föreslår att föreningarna mailar och samlar ihop detta med medlemmarna så att vi kan få del av det allihop. Detta kan vi sedan ha som ett underlag på nästa äldrenämnd, det vill säga en liten rapport från er föreningar till ÄLN. Dessa kan skickas antingen till Karin Teljstedt eller Johanna Balic.

Elisa Reinikainen svarar Espen att vi inte riktigt har kunnat se stora konsekvenser av följderna utav ensamhet, men besöksförbudet är dock en viktig fråga eftersom de boende behöver träffa sina närstående.

Brita Nyman (PRO Fisksätra) vill lämna en kommentar till nuläget. Det finns en hel del frustration, man kan till exempel inte ta sig så långt om man inte är bilburen, då det inte rekommenderas att åka kommunalt. Hur får man till det med transporter? Det finns så mycket skrämsel med att vara inomhus tillsammans. Många är uttråkade över alla begränsningar. Hur ska vi kunna umgås på ett vettigt sätt? Karin Teljstedt tar med sig frågan.

2. Digitala möten feedback

Karin Teljstedt framför att hon vill ge möjlighet för fysiskt deltagande i Seniorrådsmöten igen men med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och att det är eget ansvar som gäller. Alla som vill, bör och ska vara med digitalt. Hon undrar hur det har funkar i era organisationer, kan ni hjälpa de som har det svårare med tekniken och hur tänker ni kring

detta? Vi skulle egentligen mest fråga de personer som inte är med digitalt idag. Hur tänker ni andra kring digitala möten?

Lennart Eriksson (SPF seniorerna Boo) svarar att det inte är några problem med digitala möten för oss som är med. Men beroende på vilken dator man har fungerar inte digitala möten. Vissa i föreningen kommer helt enkelt inte in på ett digitalt möte, detta har att göra med vilken dator man har. Vi kan inte begära att folk köper nya datorer utan de som vill delta digitalt får komma.

Monica Andersson (PRO Nacka) berättar att hennes erfarenhet är att alla inte är bekväma med digitala möten. Hon menar att det är bra att det finns alternativ, som tex med Vera-Maj som är fysiskt på plats i stadshuset.

Vera-Maj Torby (PRO Saltsjöbaden) berättar att hon tycker att det fungerar mycket bra att vara med fysiskt på plats i stadshuset och titta på det digitala mötet.

Lars Tornérhielm (SPF seniorerna Saltsjöbaden) svarar att han kan tänka sig fysiska möten, men tycker att digitala möten fungerar bra i hans styrelse. Han berättar vidare att hans förening avser att starta fysiska möten senare i september, med begränsat antal, men tror att det är nödvändigt att man får träffas.

Karin Teljstedt lämnar kommentar angående digitala möten och de som har svårigheter med tekniken, att det är en bra idé att hjälpa de som tycker att det är svårt med digitala möten, om man känner sig bekväm med det.

Solveig Raaschou (SPF seniorerna Nacka): Vi i SPF Nacka centralt har haft våra styrelsemöten digitalt. Inte helt optimalt, med hänsyn till teknikkrångel, vilket vi ju även kan se vid vårt möte nu. Men vi har ändå fått fram ett höstprogram. Vi har även i veckan haft vanligt möte i Nacka konferenssal. Det gick utmärkt att hålla avstånd och hålla på andra regler. Vi är inne i planeringen av våren, känns bra att kunna ha en normal diskussion. Vår höstbroschyr är utskickad. Där har vi 7 föreläsningar. Vi håller på alla regler och har föreläsningar med max 50 personer i stor sal. Inget kaffe dock. Medlemmarna verkar mycket nöjda med att de inte är bortglömda.

Margaretha Hjelmstad (SPF seniorerna Älta) svarar att de är försiktiga i hennes förening, de har inga möten men måste göra någonting framöver i oktober, dock måste vi sitta på avstånd. I september har vi lagt utomhusmöten, vi ska spela minigolf, spela musik och promenera. Ska försöka vara inomhus men med mycket avstånd.

Brita Nyman efterfrågar, med bakgrund av diskussionen och även i fortsättningen, bra råd när det gäller avstånd från kommunen. Hellre att få råd gör såhär och träffas såhär än att avråda. Karin Teljstedt svarar att detta är en bra synpunkt och frågar Ellinor Egefors om vi har avrått någon från att träffas? Ellinor svarar att vi från kommunen har sagt att det är bra att vara utomhus och att vi följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

3. Seniordagen 2020

Ellinor Egefors informerar om seniordagen 2020. Ett förslag är att göra den digitalt och att ha dagen någon gång i november eller december. Förslaget är att representanter i varje förening ingår i en arbetsgrupp. Gabriella Nyhäll, kvalitetsutvecklare på äldreheten, kommer att sammankalla till ett arbetsmöte. Arbetsgruppen kommer på tema, datum och

tid. Representanter från varje förening behöver utses och dessa namn kan sedan mailas till Ellinor Egefors (ellinor.egefors@nacka.se).

Monica Andersson föreslår gällande seniordagen att de som kan delta digitalt gör det och de som inte kan det kan vara på plats fysiskt.

4. Verksamhetsbidrag och stimulansmedel

Ellinor Egefors berättar om de stimulansmedel och verksamhetsbidrag som har tilldelats Nacka kommun inom äldrenämndens ansvarsområde. Nacka kommun har fått flera stimulansmedel, bland andra:

- **Stimulansmedel för Äldreomsorgslyftet 2020:** Äldreomsorgslyftet syftar till att stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid. Nacka kommun har tilldelats 3 706 613 kronor av totalt 462 miljoner kronor i stimulansmedel för det så kallade Äldreomsorgslyftet. Äldreomsorgslyftet är tillfälligt och pågår under åren 2020 och 2021. Det finns även ett nytt nationellt utbildningspaket, där kraven har stärkts på kunskaper i svenska. Detta är något som vi är positiva till. Arbets- och företagsnämnden håller i detta.
- **Stimulansmedel för 2020 för att motverka ensamhet bland äldre och för ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom:** Socialstyrelsen delar ut stimulansmedel (statsbidrag) till landets kommuner för att motverka ensamhet bland äldre och för ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom. Medlen ska användas under 2020 och de kan användas till och med den 31 december 2020. Nacka kommun har tilldelats 4 653 413 kronor.
- **Länsgemensamma stimulansmedel 2020 för att skapa goda förutsättningar för vårdens medarbetare inom den kommunala hälso- och sjukvården:** Goda förutsättningar för vårdens medarbetare är ett av fyra övergripande utvecklingsområden inom överenskommelsen, i vilket 500 miljoner av totalt 2 919 miljoner kronor avsätts till den kommunala hälso- och sjukvården. Medlen får användas inom en rad områden för att stärka nya, redan pågående satsningar eller bibehålla effekter av redan gjorda satsningar. Även offentligt finansierade privata aktörer ska kunna få ta del av medlen. Nacka kommun har tilldelats 3 622 283 kronor.

Därefter informerar Ellinor Egefors om att Nacka kommun, sökt pengar för merkostnader, för anordnare, gällande covid-19.

Karin Teljstedt informerar seniorrådet om att stimulansmedlet för ensamhet är civilsamhället en punkt och det innebär att detta är medel som ni föreningar också kan söka. Om ni har frågor om detta kan ni maila Gabriella Nyhäll (gabriella.nyhall@nacka.se).

Monica Andersson efterfrågar en sammanställning efter ansökningsperioden om vilka som sökt bidrag och hur mycket de har ansökt. De bidrag som gäller covid-19, går det att få någon typ av sammanställning? Ellinor Egefors besvarar frågan och informerar att äldrenämnden får den informationen årligen som informations- eller anmälningsärende och tar med sig önskemålet. Karin Teljstedt frågar vad syftet är med att få veta det? Monica Andersson svarar att det vore bra att få den informationen och göra en bedömning, vad som har hänt och vad som kan ha förstärkts.

Lennart Eriksson ställer fråga gällande äldreomsorgslyftet då dessa medel ska vara förbrukade före sista december. Det skulle vara intressant att höra om man ska ordna utbildningar eller liknande och en handlingsplan för hur man ska sprätta de pengarna innan dess. Ellinor Egefors besvarar frågan och berättar att det är utmaning att de ska användas så pass snabbt. Det behövs en bra plan för dessa medel och kan bara hålla med om att den korta framförhållningen till riktade korta bidrag är utmanande.

Christel Widen funderar över användningen av stimulansmedel. Anordnare ska ansöka och ska själva komma med idéer, men kommunen måste väl ha en samlad bild av vad som egentligen behövs? Ellinor Egefors informerar om att i och med kundvalet i Nacka kommun styr kommunen via auktorisationsvillkor, men i övrigt bestämmer anordnare sin verksamhet och kommunen kan inte detaljstyra på det sättet.

Christel Widen frågar vidare möjligheterna gällande utbildning i språk och var det tillhandahålls? Ellinor Egefors svarar att kundval för vuxenskolan ligger under AFN (Arbets- och företagsnämnden). Man kan komplettera upp det man saknar, tex svenska.

Monica Andersson anser att det vore bra för medborgarna i Nacka att veta på vilka sätt pengarna används, vilka som har sökt bidrag och för vad. Karin Teljstedt svarar att det är ett av äldrenämndens uppdrag och Ellinor Egefors fyller på och säger att det är en viktig sak att få återkoppling på.

5. Digital Tryggve/Tekniskt stöd i hemmet

Ellinor Egefors informerar om tekniskt stöd i hemmet, vilket är en tjänst som man precis har kommit igång med. Teknisk hjälp i hemmet är en kostnadsfri service som syftar till att ge stöd i användandet av teknik. Du som är 65 år eller äldre kan få stödet. Det har varit 50 ärenden hittills. Många frågor har handlat om inställning av tv-kanaler via comhem.

Margaretha Hjelmstad frågar hur det gick med vanliga tryggve? Hon har hört klagomål men det var några månader sedan. Ellinor följer upp detta.

Brita Nyman kommer med önskemål om att det i protokollet kan finnas med hur man får tag i digitala tryggve. Ring 08-718 80 00 eller skicka e-post till info@nacka.se. Berätta vad du vill ha för teknisk hjälp. Nacka kommun tar sedan kontakt med dig.

(Kom ihåg att lämna kontaktuppgifter vid e-postkontakt.) Monica Andersson berättar att det på kommunens hemsida står att tjänsten inte är tillgänglig på grund av smittorisken. Ellinor kollar upp detta och återkommer.

Siw Embrén (SPF seniorerna Boo) berättar att hon är en av de som har anmält tryggye och att man kan göra detta via telefonen med bild på telefonen och fjärrkontrollen. Det fungerade väldigt bra.

6. Hemtjänst 2.0 inklusive frågan om undersköterskors utbildning

Ellinor Egefors berättar om utredning Hemtjänst 2.0. Bakgrunden till utredningen är ett politikerinitiativ i äldreutskottet från Karin Teljstedt.

Christel Widen frågar om kostnad för hemtjänst, vad högsta kostnad för kommunen för hemtjänst är per år samt vad det kostar att ha en patient på särskilt boende? Ellinor Egefors svarar att en genomsnittlig hemtjänstkund med 38,5 hemtjänsttimmar om månaden kostar ca 16 000kr i månaden för kommunen, dock inte för kunden. Kunden betalar sitt maxtak på 2200kr. Särskilt boende kostar 4 gånger så mycket, ungefär 70 000kr i månaden om man jämför med genomsnittskunden. Ellinor Egefors informerar om att det finns en gräns, om man ligger runt 150 hemtjänsttimmar i månaden, att det blir mer kostnadseffektivt med särskilt boende. Vi har som riktlinje att personen då ska erbjudas särskilt boende istället. Karin Teljstedt berättar att det finns en tro att det är väldigt svårt att få boende på särskilt boende. Det stämmer inte i Nacka utan det är mer vanligt att man får fråga om de vill ha särskilt boende. Har man väldigt mycket hemtjänst är det ett dyrare alternativ. Christel Widen framför att trygghetsboende möjligen kan vara lösningen.

Karin Teljstedt framför att det är väldigt viktigt att säkra att hemtjänsten är av god kvalitet, och att vi måste säkra för de allra mest sköra att vi har en kvalitativ hemtjänst. Vid nästa seniorråd kommer Lotta Nordqvist, boendestrateg på äldreutskottet, att berätta hur prognosen ser ut med nya boenden. Christel Widen framför att det är många som tror att trygghetsboenden kommer att bli en bra lösning, och att detta inte behöver kosta alltför mycket.

Karin Teljstedt informerar att äldreutskottet väntar på tjänstepersonernas förslag på Mål & Budget, därefter tar äldreutskottet ställning till förslaget och sedan går det hela vägen till kommunfullmäktige. Ellinor Egefors berättar att enheten för närvarande arbetar intensivt tillsammans med ekonomer för att få ihop förslag på Mål&Budget-ärendet i tid.

Lennart Eriksson berättar att han har läst utredningen Hemtjänst 2.0 och att det finns väldigt mycket som täcker mycket. Han konstaterar vidare att det på en hel del punkter står stimulansbidrag, minst hälften av alla punkter, i rekommendationerna. Ellinor Egefors besvarar frågan och informerar att stimulansbidrag är det som används för de punkterna. Karin Teljstedt besvarar också frågan och berättar att äldreutskottets budget främst går till hemtjänst och särskilt boende.

7. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Vid minnesanteckningarna
Johanna Balic

Karin Teljstedt (KD)
Ordförande
Seniorrådet

Lennart Eriksson
SPF seniorerna Boo